

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

21.5.2007

B6-0215/2007

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Tunne Kelam, Charles Tannock, Christopher Beazley, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Bogdan Klich ja Anna Ibrisagic

PPE-DE-ryhmän puolesta

Viron tilanteesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Viron tilanteesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ääriyhmät käyttivät kahden yön ajan väkivaltaa Viron pääkaupungissa Tallinnassa 26.–28. huhtikuuta 2007, kun mielenosoittajat hyökkäsivät poliisin kimppuun ja Tallinnan keskusta joutui laajan vandalismin kohteeksi,
- B. ottaa huomioon, että hallituksenvastaisten mielenosoitusten verukkeena käytettiin Viron hallituksen suunnitelmia siirtää neuvostoajan nk. Tallinnan vapauttajien muistomerkki pääkaupungin keskustasta muutaman kilometrin päähän sotilashautausmaalle,
- C. ottaa huomioon, että Viron hallitus perusteli etukäteen päätöksensä Venäjän federaation hallitukselle, tarjosi venäläisille yhteistyön mahdollisuutta muistomerkin siirtämisessä ja kannusti Venäjän edustajia olemaan läsnä vainajia maasta kaivettaessa, mutta Venäjän viranomaiset kieltäytyivät,
- D. ottaa huomioon, että vainajat kaivettiin maasta kansainvälisiä normeja ja standardeja tiukasti noudattaen ja että muistomerkki paljastetaan hautausmaalla uudelleen virallisessa seremoniassa, johon Hitlerin vastaisen liittouman edustajat osallistuvat,
- E. katsoo, että väkivaltaisia mielenosoituksia ja lakia ja järjestystä vastaan tehtyjä hyökkäyksiä organisoitiin aktiivisesti ja yhteistyössä Viron ulkopuolella toimivien tahojen kanssa,
- F. ottaa huomioon useat Venäjällä annetut korkean tason julkilausumat, kuten duuman Tallinnaan lähettämän valtuuskunnan virallisen lausunnon, jossa vaadittiin Viron hallitusta eroamaan,
- G. ottaa huomioon, että Viron pääministeri luonnehti tapahtumia erittäin koordinoituksi ja räikeäksi puuttumiseksi Viron sisäisiin asioihin,
- H. ottaa huomioon, että välittömästi Tallinnan mellakoiden jälkeen Venäjän hallitusta kannattava Nashi-nuorisjärjestö esti Viron Moskovan-suurlähetystön normaalin toiminnan seitsemän päivän ajan, jolloin Viron ja Ruotsin suurlähettiläät joutuivat fyysisten hyökkäyksien uhreiksi, suurlähetystörakennus uhattiin hajottaa, suurlähetystön alueella ollut Viron lippu revittiin alas ja Viroa haukuttiin fasistiseksi maaksi,
- I. ottaa huomioon, että järjestelmällisiä verkkohyökkäyksiä on organisoitu enimmäkseen Viron ulkopuolelta pyrkien virallisten viestintäkanavien, Viron hallituksen instituutioiden ja presidentinkanslian verkkosivujen tukkimiseen ja että Internetin ja tekstiviestien avulla on levitetty kiihvasta propagandaa, jossa yllytetään aseelliseen vastarintaan ja uusiin väkivaltaisuuksiin,

- J. ottaa huomioon, että Venäjällä otettiin muutama päivä Tallinnan tapahtumien jälkeen käyttöön laajat rajoitukset virolaisille vientituotteille, että venäläisyhtiöt jäädyttivät virolaisyritysten kanssa tekemiään sopimuksia ja että Viron energiahuolto uhattiin katkaista,
- K. ottaa huomioon, että Venäjän viranomaiset, kuten duuman lähettämä valtuuskunta, ovat valitettavasti kieltäytyneet keskustelemasta Viron viranomaisten kanssa ja että he jopa kieltäytyivät osallistumasta ulkoministeriössä järjestettävään yhteiseen lehdistökonferenssiin,
- L. ottaa huomioon, että Virossa toimivan Venäjän ortodoksisen kirkon metropoliitta Kornelius on todennut, ettei yhteisöjen väliselle konfliktille ole perusteita eikä hän ymmärrä, miksi mellakoita käsitellään vironkielisen yhteisön ja venäjänkielisen yhteisön selkkauksena,
- M. ottaa huomioon, että vain pieni osa etnisestä venäläisväestöstä osallistui mielenosoituksiin ja ryöstelyyn ja että huomattava osa venäläistaustaisista poliisiviranomaisista hoiti tehtävänsä erinomaisesti ja että enemmistö haastatelluista hyväksyi Viron hallituksen toiminnan,
- N. katsoo, että Virolla on EU:n ja Naton itsenäisenä jäsenvaltiona suvereeni oikeus arvioida traagista lähimenneisyyttään aina itsenäisyyden menettämisestä vuonna 1939 Hitlerin ja Stalinin välisen sopimuksen seurauksena, mitä seurasi kolmivuotinen Hitlerin miehityksen ja kauhun ajanjakso ja 48-vuotinen Neuvostoliiton miehityksen ja kauhun ajanjakso,
- O. ottaa huomioon, että läntiset demokratiat eivät koskaan tunnustaneet venäläismiehitystä ja Baltian maiden Neuvostoliittoon liittämistä lailliseksi,
- P. ottaa huomioon, että 12. toukokuuta 2005 annetussa Euroopan parlamentin päätöslauselmassa muistutetaan, että "joillekin kansakunnille toisen maailmansodan loppuminen merkitsi uutta tyranniaa stalinistisen Neuvostoliiton alaisuudessa" ja onnitteltiin Keski- ja Itä-Euroopan maita siitä, että ne voivat nyt nauttia vapaudesta oltuaan "monta vuosikymmentä neuvostovallan tai -miehityksen [- -] alaisuudessa",
- Q. ottaa huomioon, että Neuvostoliiton ainoa oikeudellinen seuraaja, Venäjän federaatio kiistää edelleen, että Baltian maiden liittäminen Neuvostoliittoon olisi ollut laitonta,
- R. ottaa huomioon, että Venäjän federaatio jatkaa Viron tasavallan vastaista vihamielistä retoriikkaansa,
1. ilmaisee tukensa ja solidaarisuutensa demokraattisesti valitulle Viron hallitukselle sen pyrkimyksissä taata järjestys ja vakaus sekä oikeusvaltio kaikille Viron asukkaille;
 2. pitää EU:n pienimpiä jäsenvaltioita vastaan kohdistettuja hyökkäyksiä Euroopan unionin solidaarisuuden testaamisena, ja pyytää neuvostoa ja komissiota osoittamaan selvästi yhtenäisyyttä Viron asiassa;
 3. katsoo, ettei Venäjän viranomaisten lukuisia yrityksiä puuttua Viron sisäisiin asioihin (kuten Viron hallituksen eroamista koskevia vaatimuksia) voida mitenkään hyväksyä, ja

muistuttaa, että Helsingin sopimusten mukaan yhdelläkään maalla ei ole oikeutta päättää toisen maan kohtalosta;

4. pitää hälyttävänä ja skandaalinomaisena, etteivät Venäjän viranomaiset suojelleet riittävästi Viron suurlähetystöä Moskovassa ja että Nashi-mielenosoittajat hyökkäsivät fyysisesti Viron suurlähettilään kimppuun; kehottaa Venäjän hallitusta kunnioittamaan diplomaattien suojelua koskevaa Wienin yleissopimusta poikkeuksista;
5. tuomitsee Venäjän pyrkimykset käyttää taloudellista painostusta Viroon ulkopoliittisena keinona ja kehottaa Venäjän hallitusta palauttamaan valtioiden välille normaalit taloudelliset suhteet;
6. muistuttaa Venäjän viranomaisia siitä, että niiden Viroa vastaan käyttämä mielivaltainen ja avoimen vihamielinen retoriikka on jyrkässä ristiriidassa kansainvälisen käyttäytymisen periaatteiden kanssa ja se haittaa EU:n ja Venäjän suhteita kokonaisuutena;
7. kehottaa Venäjän hallitusta käynnistämään Keski- ja Itä-Euroopan demokratioiden kanssa avoimen ja puolueettoman vuoropuhelun 1900-luvun historiasta ja ihmisyyden vastaisista rikoksista, totalitaarisen kommunistihallinnon tuolloin tekemät rikokset mukaan lukien;
8. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Viron tasavallan hallitukselle ja parlamentille sekä Venäjän federaation hallitukselle ja parlamentille.